

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/599/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3214202465
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3214202465.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v právnej veci navrhovateľa DPS financial consulting, s.r.o., so sídlom Mikovíniho 10, Trnava, IČO 46 713 930, v konaní zastúpeného advoconsulting, s.r.o., so sídlom Tamaškovičova 17/2742, Trnava proti odporcovi V. T., štátnemu občanovi U. republiky, bytom J. XXX/XX, X. nad X., o zaplatenie 900,50 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 4C/154/2014-92 zo dňa 22. apríla 2015, v senáte jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd **p r i p ú ť a** späťvzatie návrhu navrhovateľa na začatie konania v časti o zaplatenie 5 % ročného úroku z omeškania zo sumy 900,50 eur za obdobie od 01.01.2015 do zaplatenia, rozsudok súdu prvého stupňa č.k. 4C/154/2014-92 zo dňa 22. apríla 2015 o zamietnutí návrhu navrhovateľa v tejto časti **z r u š u j e** a konanie v tejto časti **z a s t a v u j e**.

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo zvyšnej zamietavej časti **a** vo výroku o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorý sa domáhal od odporcu zaplatenia 900,50 eur spolu s príslušenstvom ku dňu 27.09.2013 vo výške 182,39 eur a 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 900,50 eur od 28.09.2013 do zaplatenia. O náhrade trov konania rozhodol tak, že odporcovi túto nepriznal. Na odôvodnenie svojho rozhodnutia vo veci samej súd prvého stupňa uviedol, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že predchodca navrhovateľa a odporca uzatvorili zmluvu o kreditnej karte, na základe ktorej predchodca navrhovateľa - Slovenská sporiteľňa a.s. ako veriteľ poskytol odporcovi ako dlžníkovi spotrebiteľský úver vo výške 30000,- Sk. Zmluva je formulárovou zmluvou. Navrhovateľ čerpanie úveru preukázal výpisom z účtu odporcu. Odporca tieto tvrdené skutočnosti navrhovateľa nepoprel. Listom zo dňa 15.12.2010 označeným ako Odstúpenie od Zmluvy o Kreditnej karte predchodca navrhovateľa od vyššie uvedenej zmluvy s účinnosťou ku dňu 31.12.2010 odstúpil a vyzval odporcu na úhradu celej dlžnej sumy - nesplatennej celej pohľadávky najneskôr do 15. dní odo dňa účinnosti tohto odstúpenia. Odporcovi bolo doručené dňa 18.12.2010, lehota na zaplatenie pohľadávky predchodcovi navrhovateľa uplynula dňa 15.01.2011. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0935/2013/CE zo dňa 27.09.2013 pohľadávku nadobudol navrhovateľ. Uvedené skutočnosti súd posúdil podľa § 2 písm. a), b), § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov /v znení účinnom v rozhodnom období pre prejednávajúcu vec/, podľa § 497 Obchodného zákonníka, § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov /v znení účinnom v rozhodnom období pre prejednávajúcu vec/, § 48 ods. 1 a 2, § 54 ods.1 a 2, § 100 ods. 1, § 101, § 451 ods. 2, § 457, § 524 ods. 1 a 2, § 563

Občianskeho zákonníka /v znení účinnom v rozhodnom období pre prejednávajúcu vec/ a podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Uviedol, že keďže v danej veci ide o spotrebiteľskú zmluvu, popri ustanoveniach Obchodného zákonníka upravujúcich daný zmluvný typ, sa na ňu v súlade s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka aplikujú ustanovenia Občianskeho zákonníka. Odchýliť sa od ustanovení Občianskeho zákonníka /okrem iného aj aplikáciou všeobecných ustanovení Obchodného zákonníka o obchodných záväzkových vzťahoch/ je možné len v prípade, ak by to bolo v prospech spotrebiteľa. Ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravujúce špecificky spotrebiteľské zmluvy má postavenie lex specialis vo vzťahu k všeobecnému ustanoveniu § 261 ods. 3 Obchodného zákonníka. To platí aj pre uplatnenie ustanovení o odstúpení od zmluvy, a preto je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré sú v danom prípade priaznivejšie pre spotrebiteľa než ustanovenia Obchodného zákonníka. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Súd teda posúdil vec tak, že odstúpením od zmluvy zo strany navrhovateľa, jeho právny predchodca keďže išlo o spotrebiteľskú zmluvu, bola zmluva zrušená od začiatku v súlade s § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Odstúpenie od zmluvy má okrem zrušenia samotnej zmluvy ex tunc aj ten dôsledok, že nie je možné uplatňovať vo vzťahu medzi navrhovateľom a odporcom ani všeobecné obchodné podmienky, ktoré tvorili súčasť zmluvy. Navrhovateľ od zmluvy odstúpil a keďže zmluva sa od začiatku zrušila, odporca bol právnomu predchodcovi navrhovateľa /a na základe zmluvy o postúpení neskôr navrhovateľovi/ povinný vrátiť poskytnuté plnenie, poskytnutý úver z titulu povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie. Z listinných dôkazov bolo preukázané, že právny predchodca navrhovateľa odporcu vyzval na vrátenie úveru v lehote 15 dní od účinnosti postúpenia /31.12.2010/, teda odporca bol povinný dlh právnomu predchodcovi vrátiť najneskôr dňa 15.01.2011. Súd je názoru, že zmluva od ktorej navrhovateľ odvodzuje svoje právo /a ktorej existencia nebola účastníkmi konania spochybnená a na základe ktorej právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi úver/ je spotrebiteľskou zmluvou, a v súlade s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa na ňu aplikujú ustanovenia Občianskeho zákonníka. Súd posúdil vzťah medzi navrhovateľom a odporcom ako občianskoprávny, spotrebiteľský a vzhľadom na ustanovenie § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa pri posudzovaní nároku navrhovateľa z tejto spotrebiteľskej zmluvy prihliadal, a to aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva z dôvodu jeho premlčania a konštatuje, že premlčacia doba je trojročná tak v prípade istiny ako aj príslušenstva, úrokov z omeškania. Právny predchodca navrhovateľa od zmluvy odstúpil, vyzval odporcu na plnenie, a táto lehota uplynula dňa 15.01.2011 a teda právo mohol právny predchodca navrhovateľa vykonať už dňa 16.01.2011. Navrhovateľ podal návrh na súde až dňa 11.06.2014, t. j. po uplynutí premlčacej doby, a preto z dôvodu premlčania práva súd návrh zamietol. Rozhodnutie o náhrade trov konania odporcu odôvodnil súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, keďže si náhradu trov neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ. Podľa neho v ktorom uviedol, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Je potrebné ho zmeniť tak, že odvolací súd jeho návrhu v celom rozsahu vyhovie, prípadne rozsudok súdu prvého stupňa zruší a vec vráti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Aplikácia ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. nemá v danom prípade opodstatnenie, keďže napriek skutočnosti, že ide o spotrebiteľský vzťah medzi navrhovateľom, resp. jeho predchodcom a odporcom, majú byť vzhľadom na obchodnoprávnu povahu predmetného vzťahu uplatnené ustanovenia Obchodného zákonníka, a to nielen o premlčaní. Ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Obchodného zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy Obchodného zákonníka, nadobudlo účinnosť dňa 13. 06. 2014. V zmysle § 879p prechodných ustanovení k úpravám Občianskeho zákonníka účinným od 13. 06. 2014 ustanoveniami § 53 ods. 4 písm. s) a t), § 53 ods. 7 a § 614a sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 13. 06. 2014; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky vzniknuté pred 13. 06. 2014 sa však posudzujú podľa predpisov účinných od 12. 06. 2014, ak nie je ustanovené inak. Z uvedeného podľa navrhovateľa vyplýva, že ustanovenie druhej vety § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka medzi ustanovenia citované v § 879p Občianskeho zákonníka nepatrí. Jeho účinky na akékoľvek právne vzťahy preto začínajú pôsobiť až odo dňa jeho účinnosti, teda od 13. 06. 2014. Nakoľko konanie v predmetnej veci začalo 11.06.2014, na vzťah ktorý bol v konaní uplatnený má byť aplikovaný Obchodný zákonník a premlčacia doba štvorročná. V tomto zmysle je potom nárok navrhovateľa uplatnený včas, nedošlo k jeho premlčaniu a návrh je preto v celom rozsahu dôvodný. Aplikácia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. má tiež podľa

navrhovateľa negatívny vplyv vo vzťahu k základným zásadám civilného procesu ako aj na výchovné pôsobenie civilného procesu na jeho účastníkov.

Po podaní odvolania vzal navrhovateľ svoj návrh na začatie konania v časti o zaplatenie 5 % ročného úroku z omeškania zo sumy 900,50 eur za obdobie od 01.01.2015 do zaplatenia späť a navrhol v tejto časti konanie zastaviť.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril. Rovnako sa nevyjadril ani na výzvu odvolacieho súdu, aby sa vyjadril, či s čiastočným späťvzatím návrhu navrhovateľom súhlasí alebo nie. Podľa § 208 O.s.p. ak je návrh na začatie konania vzatý späť, keď už rozhodol súd prvého stupňa, ale jeho rozhodnutie nie je dosiaľ právoplatné, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie nepripustí, ak druhý účastník s tým nesúhlasí. Ak späťvzatie pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa a konanie zastaví.

V prejednávanej veci vzal navrhovateľ svoj návrh na začatie konania v časti o zaplatenie 5 % ročného úroku z omeškania zo sumy 900,50 eur za obdobie od 01.01.2015 do zaplatenia späť pred právoplatnosťou rozsudku súdu prvého stupňa a odporca sa výslovne nevyjadril, že s týmto čiastočným späťvzatím návrhu na začatie konania navrhovateľom nesúhlasí. Vzhľadom na tieto skutočnosti rozhodol odvolací súd v súlade s citovaným ustanovením § 208 O.s.p. tak, že čiastočné späťvzatie návrhu navrhovateľa na začatie konania pripustil, rozsudok súdu prvého stupňa o zamietnutí uvedenej časti návrhu navrhovateľa zrušil a konanie v tejto časti zastavil.

Vo zostávajúcej časti krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné v zostávajúcej zamietavej časti ako aj vo výroku o náhrade trov konania ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdiť.

V predmetnej právnej veci si navrhovateľ ako postupník uplatnil voči odporcovi pohľadávku zo zmluvy o kreditnej karte, ktorú medzi sebou uzatvorili dňa 22.06.2007 Slovenská sporiteľňa, a.s. ako veriteľ a odporca ako dlžník. Na posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku navrhovateľa bolo potrebné v prvom rade ustáliť charakter predmetnej úverovej zmluvy z hľadiska spotrebiteľského práva. Je nepochybné, že predmetná zmluva je podľa svojho obsahu zmluvou o úvere, teda ide o tzv. absolútny obchod v zmysle § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka. To však na druhej strane nevyklučuje možnosť, že svojím charakterom ide zároveň o spotrebiteľskú zmluvu, teda zmluvu, ktorú uzatvára dodávateľ v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti so spotrebiteľom - fyzickou osobou, ktorá nekoná ako obchodník. Súd prvého stupňa túto otázku charakteru predmetnej zmluvy o úvere správne posudzoval podľa ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako aj podľa § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom a aplikáciou týchto právnych predpisov dospel k správne právnemu záveru, že predmetná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, keď jej charakteristickým znakom je, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

V ďalšom je potom potrebné uviesť, že súd prvého stupňa na otázku premlčania uplatneného práva navrhovateľa správne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka o premlčaní. Keďže je nepochybné, že v danej veci je záväzkový vzťah medzi účastníkmi vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, keď bol založený spotrebiteľskou zmluvou uzatvorenou medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom, neobstojí námietka navrhovateľa, že otázku premlčania jeho práv ako veriteľa z tejto zmluvy je potrebné posudzovať podľa Obchodného zákonníka. Kľúčový význam pre posúdenie predmetnej právnej veci má pritom ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa a spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Toto zákonné ustanovenie je potrebné vykladať tak, že pri posudzovaní vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou /teda aj zmluvy o úvere/ je potrebné aplikovať tie ustanovenia právnych predpisov, ktoré sú pre spotrebiteľa z hľadiska ochrany jeho práv výhodnejšie. Je náležité a plne v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva /ako je to napríklad aj v prípade premlčania/ je dôvodné aplikovať občianskoprávnu

úpravu a nie podnikateľské právo /Obchodný zákonník/. Použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva a nie občianskeho práva na spotrebiteľský právny vzťah predstavuje zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Preto aj premlčanie práva veriteľa zo spotrebiteľskej zmluvy je potrebné posudzovať podľa Občianskeho zákonníka, ktorý stanovuje pre spotrebiteľa výhodnejšiu úpravu premlčania /kratšie premlčacie doby/ oproti úprave Obchodného zákonníka.

Okrem toho v zmysle § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka a s poukazom na prevzatie záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z komunitárneho práva v oblasti ochrany spotrebiteľa, je potrebné aj v oblasti tzv. absolútnych obchodov potrebné aplikovať ustanovenia spotrebiteľského práva, ak len tieto /absolútne obchody/ majú svoj pôvod v spotrebiteľskej zmluve. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 Občianskeho zákonníka sú obchodnoprávne vzťahy len podmnožinou občianskoprávných vzťahov, a preto ak v čase uzavretia zmluvy medzi účastníkmi neexistovala špeciálna úprava ochrany spotrebiteľa v Obchodnom zákonníku, bolo v zmysle § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka potrebné na právny vzťah účastníkov subsidiárne aplikovať aj ustanovenia o ochrane spotrebiteľa obsiahnuté v Občianskom zákonníku. Preto súd prvého stupňa postupoval správne, ak na vzťah účastníkov aplikoval príslušné právne normy chrániace spotrebiteľa.

Pokiaľ ide o aplikáciu ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, v zmysle ktorého súd prvého stupňa ex offo, sám bez námietky premlčania, posúdil premlčanie uplatneného práva navrhovateľa, tu odvolací súd uvádza, že aj v tomto bol postup súdu prvého stupňa správny. V prípade spotrebiteľskej zmluvy súd v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa s účinnosťou od 01.05.2014 prihliadne na premlčanie nároku uplatňovanému voči spotrebiteľovi z úradnej povinnosti bez toho, aby sa spotrebiteľ premlčania dovoľával. Ohľadom uvedeného ustanovenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa neboli zákonodarcom prijaté žiadne prechodné ustanovenia a odvolací súd je rovnako ako súd prvého stupňa toho názoru, že vzhľadom na jeho procesný charakter /ustanovenie zakladá povinnosť pre súd, či iný orgán v konaní, v ktorom sa proti spotrebiteľovi uplatňuje nárok zo spotrebiteľskej zmluvy/ a neexistenciu prechodných ustanovení, je súd povinný prihliadnuť na premlčanie i bez námietky premlčania vznesenej spotrebiteľom aj v záväzkových vzťahoch, ktoré vznikli pred 01.05.2014.

Posúdenie skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní bolo teda vecne správne a odvolací súd v ňom nenašiel žiadne pochybenie.

Nakoniec nič nemožno vytknúť ani rozhodnutiu súdu prvého stupňa o náhrade trov konania, ktorým správne v konaní úspešnému odporcovi nebola priznaná náhrada trov konania, nakoľko si odporca túto neuplatnil /§ 151 ods. 1 O.s.p./.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v zostávajúcej zamietavej časti a vo výroku o náhrade trov konania podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si ten trovy odvolacieho konania neuplatnil /§ 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p./.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné